Lieta Nr.6-80120213/21
SKA – 310/2014

# LĒMUMS

Rīgā 2014.gada 24.janvārī

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesnese R.Vīduša
tiesnese V.Krūmiņa
tiesnese I.Skultāne

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2013.gada 26.novembra lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu.

## Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /pers. A/ vērsies Rīgas pilsētas pašvaldībā ar lūgumu noslēgt ar viņu dzīvojamās telpas /adrese/, īres līgumu kā ar dzīvojamās telpas bijušā īrnieka (mātes vīra) ģimenes locekli sakarā ar bijušā īrnieka nāvi. Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija ar 2013.gada 19.septembra lēmumu pieteicēja lūgumu noraidīja.

[2] Pieteicējs iesniedza administratīvajā tiesā pieteikumu, kurā lūgts minēto lēmumu atcelt.

[3] Administratīvās rajona tiesas tiesnesis ar 2013.gada 26.novembra lēmumu pieteikumu atteica pieņemt.
Tiesneša lēmumā norādīts, ka pašvaldība var rīkoties gan publisko, gan privāto tiesību jomā. Lēmumiem, kas saistīti ar dzīvokļa jautājumu risināšanu, atbilstoši likuma „Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 7.punktam ir sociālās palīdzības raksturs. Sociālās palīdzības sniegšana ir pašvaldības publiski tiesisks pienākums. Savukārt īres līguma slēgšana ir privāttiesiska darbība, ko regulē Civillikums un likums „Par dzīvojamo telpu īri". Tātad Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas rīcība, atsakoties slēgt īres līgumu, ir veikta privāto tiesību jomā. Tādēļ pieteikums nav izskatāms administratīvā procesa kārtībā un to, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 1.punktu, atsakāms pieņemt.

[4] Pieteicējs par tiesneša lēmumu iesniedza blakus sūdzību, uzskatot, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma 76.panta otrajai daļai un Rīgas domes 2010.gada 15.jūnija saistošo noteikumu Nr.80 „Par reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 97.punktam Rīgas domes Dzīvokļu izīrēšanas komisijas lēmums ir pārsūdzams administratīvā procesa kārtībā. Pieteicējs blakus sūdzībā arī kritizē tiesas rīcību, sākotnēji atstājot pieteikumu bez virzības, lai pieteicējs samaksātu valsts nodevu, nenorādot uz iespējamu atteikumu pieņemt pieteikumu, bet pēc tam nolemjot atmaksāt pieteicējam tikai pusi no samaksātās valsts nodevas.

## Motīvu daļa

[5] Tiesneša lēmumā ietvertā motivācija pilnībā atbilst atziņām, kuras jau iepriekš paudusi Augstākā tiesa, proti, ka pašvaldība, sniedzot sociālo palīdzību, īsteno publiski tiesisku funkciju, bet dzīvojamās telpas īres līguma slēgšana ir privāttiesiska darbība (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 13.jūnija lēmuma lietā Nr.SKA-327/2006 8.punktu, 2007.gada 5.oktobra lēmuma lietā Nr.SKA-551/2007 4., 7. un 8.punktu, 2009.gada 11.decembra lēmumu lietā Nr.SKA-804/2009*).
No tiesas rīcībā esošajiem dokumentiem neizriet, ka pieteicējs pretendētu uz palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā. 2004.gada 24.novembrī pieteicējs izslēgts no attiecīgā palīdzības reģistra un nav konstatējams, ka viņš būtu atkārtoti vērsies iestādē pēc palīdzības. Dzīvojamā telpa /adrese/, izīrēta, risinot pieteicēja mātes un viņas vīra dzīvokļa jautājumu. Pieteicēja lūgums noslēgt īres līgumu nav pamatots ar nepieciešamību pēc sociālās palīdzības, bet gan ar citiem apsvērumiem – ar to, ka pieteicējs jau iepriekš lietojis šo dzīvojamo telpu un ar to, ka šīs dzīvojamās telpas iepriekšējie īrnieki bijuši pieteicēja tuvinieki. Proti, pieteicējs jautājumu par dzīvojamās telpas īri šobrīd risina ārpus sociālās palīdzības ietvariem. Tādēļ nav saskatāms, ka pieteicēja lūgums būtu izvērtējams pašvaldības publiski tiesiskās funkcijas īstenošanas – sociālās palīdzības sniegšanas – kontekstā.
Ievērojot minēto, tiesnesis pamatoti atteicies pieņemt pieteikumu, tādēļ pārsūdzētais lēmums atstājams negrozīts, bet pieteicēja blakus sūdzība noraidāma.

[6] Pieteicējs blakus sūdzībā iebilst pret tiesneša rīcību, atstājot pieteikumu bez virzības valsts nodevas samaksai, bet vēlāk pieteikumu atsakoties pieņemt un atmaksājot pieteicējam tikai pusi no samaksātās valsts nodevas.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 124.panta pirmo daļu par pieteikumu ir jāmaksā valsts nodeva. Savukārt 190.panta piektā daļa noteic: ja par pieteikumu nav samaksāta valsts nodeva, tiesnesis saskaņā ar šā likuma 192.pantu atstāj pieteikumu bez virzības, nevērtējot tā atbilstību pārējām likuma prasībām (pieteikuma pieņemšanas kritēriji). Ja pieteikumu atsaka pieņemt vai uzskata par neiesniegtu, personai tiek atmaksāta puse no samaksātās valsts nodevas (Administratīvā procesa likuma 125.panta otrās daļas 1.punkts). Tādējādi likums tiešā tekstā noteic, ka valsts nodevas samaksa ir priekšnoteikums, lai tiesnesis uzsāktu vērtēt pieteikumu pēc tā satura, turklāt valsts nodeva netiek pilnībā atmaksāta, ja pieteikumu atzīst par nepieļaujamu.

## Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu un 324.panta pirmo daļu, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments

## nolēma

Atstāt negrozītu Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2013.gada 26.novembra lēmumu, bet /pers. A/ blakus sūdzību noraidīt.
Lēmums nav pārsūdzams.

| | |
|---|---|
| Tiesnese | R.Vīduša |
| Tiesnese | V.Krūmiņa |
| Tiesnese | I.Skultāne |